

ÎN PREMIERĂ:

TEATRU PORTUGHEZ ÎN ROMÂNIA

În 2005, Fundația Culturală „Camil Petrescu” lansa seria „Dramaturgi de azi”, coordonată de Ioana Anghel și Andreea Dumitru, publicând volumul „Teatru spaniol contemporan”. Al cincilea titlu al colecției, apărut în această toamnă, continuă prospectarea scenei iberice actuale cu o selecție de șapte piese dintr-o dramaturgie complet necunoscută nouă până acum: cea lusitană. Volumul este prefătat de criticul de teatru portughez Paulo Eduardo Carvalho și prezintă autori din trei generații distincte: de la influenții Jorge Silva Melo și Luísa Costa Gomes la numele afirmate după Revoluția din 25 aprilie 1974 (Abel Neves, Carlos J. Pessoa) și autorii noului val (José Maria Vieira Mendes, José Luis Peixoto și Pedro Eiras).

Editată cu sprijinul AFCN, UNITER, al Festivalului de Dramaturgie Contemporană de la Brașov și al Centrului de Limbă Portugheză / Institutului Camões, antologia a fost lansată printr-o serie de evenimente organizate la Brașov și București, în prezența dramaturgului, regizorului și profesorului Carlos J. Pessoa, invitat cu sprijinul Ambasadei Portugaliei în România și al Institutului Camões.

Pe 19 noiembrie, Carlos J. Pessoa a asistat, în cadrul Festivalului de Dramaturgie Contemporană de la Brașov, la o lectură a piesei *Scrisoare către Casandra* de Pedro Eiras (traducerea: Ana Maria Mihăilescu; regia: Claudiu Goga; cu: Maria Gârbovan și Demis Muraru). Ideea s-a dovedit inspirată, întrucât, cucerit de reprezentație, Carlos J. Pessoa și-a anunțat ulterior intenția de a monta pe scena companiei sale lisaboneze, Teatro da Garagem, o piesă a tânărului său compatriot Pedro Eiras.

O zi mai târziu, la București, lansarea antologiei a avut loc mai întâi la U.N.A.T.C. „I.L.Caragiale”, unde Carlos J. Pessoa s-a întâlnit cu studenții și profesorii Facultății de Teatru. S-a discutat despre mișcarea teatrală independentă din Portugalia și au fost proiectate fragmente din textele sale, scrise și puse în scenă la Teatrul Garaj. S-au făcut, de asemenea, promisiuni de colaborare între Școala Superioară de Teatru și Film din Lisabona și UNATC, prin programe academice și schimburi de studenți.

Seara, Clubul Green Hours 22 Jazz-Café a găzduit o altă lansare a antologiei, la care a fost prezent și Ambasadorul Portugaliei în România, Excelența sa Alexandre Vassalo. Lansarea a prefătat premiera spectacolului ***Acid (despre emigrație și poate chiar mai mult...)*** de Carlos J. Pessoa, o producție a Fundației Culturale „Camil Petrescu”, realizată în parteneriat cu Teatrul LUNI de la Green Hours. Un moment conceput și pentru a semnala creatorilor de teatru și publicului din România o dramaturgie valoroasă, extrem de bine ancorată în realitate. Piesa lui Carlos J. Pessoa, scrisă în 2005 și inspirată de povești ale emigranților de pretutindeni, a fost tradusă de Simina Popa și montată de Cristian Dumitru, cu o distribuție foarte tânără: Dana Voicu, Ada Simionică, Gabi Călinescu, Mihai Calotă, Bogdan Dumitrescu, Axel Moustache, Ion Bechet. Montarea ei a fost, fără îndoială,

un experiment riscant: *Acid*... nu mai fusese reprezentată pe o altă scenă decât cea a lui Teatro da Garagem și într-o altă regie decât cea a autorului, astfel încât modificările în structura dramatică, impuse mai ales de spațiul de la Green Hours, s-au dovedit necesare (și ele nu au fost neglijabile). Carlos J. Pessoa s-a declarat însă încântat de versiunea românească a textului său și de jocul actorilor, mai mult, i-a propus Danei Voicu să colaboreze la un spectacol pe care compania sa îl va realiza la începutul următoarei stagiuni.

Pe 21 noiembrie, Centrul de Limbă Portugheză, reprezentând Institutul Camões în cadrul Universității București, a găzduit și el o lansare a antologiei și o întâlnire a lui Carlos J. Pessoa cu profesorii și studenții Facultății de Limbi Străine. S-a vorbit aici mai ales despre dificultatea de a descoperi și forma tineri pasionați de traducerea pieselor de teatru, cu care se confruntă o editură specializată în încercarea de a face cunoscută o dramaturgie „periferică”, așa cum sunt încă, din păcate, și cea portugheză, și cea română. Și pentru că am menționat din nou sprijinul Institutului Camões, trebuie să mulțumim aici în mod special reprezentantei acesteia, Patricia Ferreira, fără de care procesul de selecție al textelor și de „recrutare” a traducătorilor ar fi fost nesatisfăcător. (A.D.)

Zina 1-a: Lansare și Lectură

Carlos J. PESSOA, Simina POPA și Andreea DUMITRU

